

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/๕๐๕๖๒

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๕๐๐

สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี
รับที่ ๘๓๖๑
วันที่ ๘๖๒

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแก้ไขบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพที่มีอายุเด็กเป็นองค์ประกอบความผิด)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว (ล) ๑๘๒๗๓ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแก้ไขบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพที่มีอายุเด็กเป็นองค์ประกอบความผิด) จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบในแนวคิดเรื่องการคุ้มครองเด็กจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ แต่มีข้อสังเกตบางประการ ดังนี้

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมตามร่างมาตรา ๒๗๗ วรรคห้า โดยใช้ถ้อยคำว่า “...และภายหลังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน” ก็เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายทำการสมรสกันได้ แต่มาตรา ๒๗๗ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันใช้ถ้อยคำว่า “...และภายหลังศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน” ซึ่งคำว่า “ศาล” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๗ หมายความว่า องค์การหรือสถาบันศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้อง เมื่อพิจารณาอำนาจศาลที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ ที่กำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด และตามประมวลกฎหมาย

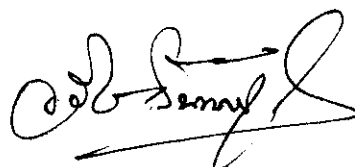
แพ่ง ...

แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๔๘ ที่กำหนดว่า "การสมรสจะกระทำได้อต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้" การอนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนทำการสมรสจึงเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวอยู่แล้ว โดยมีต้องแก้ไขเพิ่มเติมจากคำว่า "ศาล" เป็นคำว่า "ศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว" นอกจากนั้นบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายอาญาหลายส่วนใช้คำว่า "ศาล" โดยมีได้ระบุว่าเป็นศาลใดที่มีอำนาจพิจารณาคดีแต่ก็ยังสามารถใช้บังคับได้โดยไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแต่อย่างใด

๒. การแก้ไขเพิ่มเติมตามร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕ ที่กำหนดห้ามไม่ให้ผู้กระทำความผิดอ้างความไม่รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความผิดเพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบตามมาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๘๒ วรรคสาม มาตรา ๒๘๓ วรรคสาม มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๓๑๒ ตีรวรรคสอง และมาตรา ๓๑๗ นั้น เห็นว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่กระทำต่อเด็กโดยเฉพาะความผิดการกระทำชำเราเด็ก กฎหมายกำหนดให้อายุเด็กเป็นข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความผิดเพื่อคุ้มครองเด็กมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศอยู่แล้ว แต่การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาของบุคคลซึ่งต้องพิจารณาตามหลักทั่วไปที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๘ วรรคสาม โดยบัญญัติว่า "ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดจะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำมิได้" ดังนั้น หากผู้กระทำความผิดไม่รู้ว่าผู้ที่ตนกระทำชำเราเป็นเด็กต้องถือว่าผู้กระทำไม่มีเจตนากระทำชำเราเด็ก นอกจากนี้ ในบางกรณีมีความเป็นไปได้ว่าเมื่อผู้กระทำไม่รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอายุเด็กแล้วผู้กระทำอาจจะไม่มีเจตนากระทำความผิดเลยเพราะผู้ถูกกระทำสมัครใจยินยอมให้กระทำชำเรา ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕ ที่กำหนดให้ผู้กระทำต้องรับผิดชอบแม้ไม่รู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ขัดต่อหลักความรับผิดชอบทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๘ วรรคสาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช ชินวินิจกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มพัฒนานกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

E-mail ojta@coj.go.th